

La meno addressa:

Rep. Argentina

Sr. Antonio Zinbizio

Villa Maipú

Provincia de Mendoza



Mireu lo que son les casualitats: Tencada ja aquesta carta i prompte pera tirar al correu, rebo carta d'Olot, de la meva pobre velleta, donant-me compte de com han sigut aquet any les festes; dientme que la nota mes simpatica pera ella, fou la visita que li fereu en Pujol i en Pomar durant aquells dies. No podeu pensar quan us ho agraeix, i quan i quan jo us ho estimo, car aixó m fá creurer mes palesament que no m'heu oblidat, no, i que prompte tindré la dita de rebrer noves de tots vosaltres.

L'amic Ros diuen que tots aquells dies va estar pastorant an' aquella senyoreta que tant li va cridar l'atenció aquell any que hi forem tots plegats: aixó m fa creurer que reestava encara caliu, i que s'haurá tornat avivar la flama, quina desitjo apagui ell mateix, ben aviat, amb l'ajuda del capellá. Saludeula, amic Pomar, quan tingueu ocasió, de ma part, tot oferintli els meus respectes...

Doneume tots plegats noves de tots i de tot, i no oblideu al vostre amic de sempre, *A. Crincheria*





BARRACA CATALONIA

DE

J. VIDAL & Cía.

VILLA MAIPÚ

(MENDOZA)

Villa Maipú, 19 Octubre de 1912

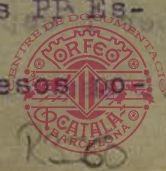
Als Senyors en Francesc Eujol i en Josep Lopez-Franch

Barcelona

Preuats i benvolguts amics: Ja m'assembla veure en vostre rostre l'impresió qu'us causarà la lectura d'aquesta lletra, mirada que hagi sigut a la seva firma.

Vuy fer constar ans que tot el meu sincer afecte vers vosaltres, à qui mai per mai he oblidat, des que vaig deixar la nostra Patria volguda; la dolça Catalunya de nostres amors. M'objectareu, quan això llegiu, que bé podia avans haver donat senyals de vida i així patentisar palesament el meu carinyo amical vers vosaltres. Però! ai amics! quan un hom s'exila voluntariament a tan llunyanes terres, porta dintre seu l'esperit de triomfar, i mentres no aconsegueix, intenta moltes voltes, en vâ, dirigir-se a persones amb qui l'liguen llasos ben estrets, però li manca el valor de confesar el seu fracàs. Costa molt dir, soc un fracàs. No sé si sabreu donar tot el seu valor a n'aquesta meua aclaració, per que, entenc, cuasi sols podem copsar aital emosió, els que la mar gran hem creuat. Olvideu, doncs, l'impresió que'l meu silenci us hagi pogut dausar, i no dupteu, mai que mon pensament us ha recordat diariament.

El dia 21 d'abril de l'any 1910, vareix partí de l'aimada ciutat compacta, vers aquesta hospitalaria Republica. El meu viatge fou acordat de cop i volta, i motivat per assumptes de família, que no son del cas recordar ara, ni aquí, i que casi tinc oblidats, i no voldria recordar de nou. Sols us diré que vaig deixar a Barcelona la meua llegendada esposa i a mon fill, i que'l Septembre del propi any, aquella vingué a reunir-se amb mi, deixant al noi al col·legi dels PP Escolapis, aont encare continua la seva educació. Tal volta dintre d'uns mesos





guém fer un viatge, encara que ràpid, a eixa, i llavors determinar si combé portar el noi amb nosaltres, o deixar-lo un quant temps més a la Patria, doncs aquí l'educació es molt defectuosa y costa molt cara. Aquet objecte doncs es el que'ns fa rumiar la mostra, i'ns empeny a atravesar la mar altre volta, pera retornar tot seguit; i tant com això mateix, el viu desitx que tenim, la meua dona i jo, de poder donar l'alegria inmensa a la meua bona Mamá de que'ns abraressi altre volta, i'ns ens pugui reveure ans que tanqui'ls ulls, puig ja sabeu que la pobre té ben aprop de vuitanta anys, i no podeu pensar lo que la fa penar la nostra absència: Be es veritat que pera aminorar quelcom el dolor qu'això li proporciona, nosaltres li escribim cada setmana; tal volta mes sovint que quan estava a Barcelona, però, llavors ens sabia a prop seu i això el fa confortar. ! Deu, fassi que'ls nostre anhels pugui veures realitzats ben prompte!

A més arribada a Buenos Aires vaig entrar, molt ben col·locat, al Banc Industrial Argentí, aont vaig estar prop d'un any, fins que les circumstancies ens portaren al costat d'uns amics intims, també d'Olot, aquí residents fa set anys, un d'ells metge i l'altre advocat, però actualment procurador dels tribunals de la provincia: Vivim a trenta minuts de tren de la capital, Mendoza, la tercera de la Republica, després de Buenos Aires i Rosario; a mil doscents kilòmetres de Buenos Aires, i a una altura de noucents metres demunt del nivell del mar. Tenim per fondo d'aquet esplendit panorama l'imposant cordillera dels Andes, ont les neus son perpetues, i sols a vuit hores de ferro-càrril trasandí, de Chile. Això vol dir que estém internats completament, puig el ràpid tarda vintivuit hores en fer el recorregut d'aquí, a Buenos Aires.

I aquí'm teniu vegetant, amb els ulls fets vers la Patria, i la pensa ocupada constantment, per les afeccions que allà varem deixar. A voltes a la nit, en aquelles hores de tendre melancolia, quan miro el firmament curul d'estrelles, mes llampants que les nostres; en aquells moments que's reconcentre tot el nostre esser, vola per l'espai infinit la fantasia, i recordo aquelles paraules que'l meu amic Blay va escriure en el fac-cimil per la medalla pera'l Casal Catalá de Buenos Aires.





BARRACA CATALONIA

SEGONA

DE  
J. VIDAL & Cía.

VILLA MAIPÚ

(MENDOZA)

Villa Maipú, de 191

"LLuny del ulls i aprop del cor". I prou, per que l'emoió en corprén, i tal volta no podria acabar aquesta lletra, que, dit sia de passada, us demano perdó per lo que vá resultant llarga.

Com veureu per lo membret d'aquesta carta, formo part de la raó social J. Vidal y Compañia, que's dedica al negoci de BARRACA, que diuen aquí, i que no es altre cosa que un secader i salader de pells de bou, vaca i novillo, que recullim diariament dels abastecedors, i que nosaltres sequém, segons sia el preu de mercat, ó salém, tirantlos á un gran diposit amb sal grossa: aquets cuiros els venem á Buenos Aires ó á Rosario á les grans Barraques que's dediquen á l'exportació á Europa. Nosaltres estém ensetjant pera exportarlos directament á Barcelona, pera quin fi ens hem posat d'acort amb una casa molt important d'eixa ciutat. Es negoci que deixa marge pera obtenir bons beneficis, però té l'inconvenient de que's precisa molt capital, doncs pera conseguir que't vulguin vendre les pells, ens tens que fer grans desemborsos de diners adelantats; hi ha tipo d'aquets á qui tenim adelantats 6000 pesos, altres de 4000 i el que menys 2000, i aixó representa haver de tenir empleyats en el negoci una cantitat molt grossa; sort qu'aquí els Bancs donen moltes facilitats, cosa assombrosa, puig sense més ni més t'adelantan cinc i deu mil duros espanyols, que'n nostre pais tindries que ofer una hipoteca que'm respongués quatre voltes. A vosaltres us estranyará que's puguin recullir tantes pells, i més us admirará quan us digui qu'aquesta població no compta més que uns tres mil habitants, i en tot el Departamento (qu'es com si diguessim la comarca) no n'hi ha més qu'uns vint mil; doncs be, amb un nombre aixís d'habitants es matan diariament mes de 60 animals bovins de gran pes, i molts béns i badelles. Aquí el fill del pais, el criollo, no menja més que carn, no viu de res més, i també que'ls GRINGOS (com ens diu-





en als estrangers) no podém menjar altre cosa, puig com no hi ha peix, les verdures son privilegi de potentat; per que us en feu carrec, sols us diré que d'una petita col pera fer l'escudella (nosaltres menjém cadadia escudella de pagés) ens ne fán pagar un peso vint centavos, ó un peso curanta, que vé á esser tres pes-

ets i cincuenta centims de nostre pais: Ja veyeu com esdevé article de luxe. Tots els que s dediquen al negoci de barraca, posan un titol á la seva casa; aixis veureu, la Barraca Alemanya, anglesa, italiana, Orion, francesa, etz. i per aquell motiu es que m dedicat, y posat baix la seva salva guarda, la nostra casa á la nostra Patria Catalana; per aixó es titula Barraca Catalonia/.

Vivim en el pais del vi; aquí no hi há més que vinyes y Bodegas en nombre molt considerable i important; n'hi ha una, aquí Maipú, que diuen que s la mes gran del món; considereu la seva importancia, dientvos que trevallà amb un capital de 12 millions de pesos; té uns setcens empleyats; mes de siscentes mules pera'l servei de la casa i despatxa unes 180 mil botes de vi al any, de doscents litres cada una. Es titula "Viñas i Bodegas Juan Giol".

No vui continuar per aquest camí, per que la ressenya dels usos i costúms d'aquí, será tema pera altres succesives, si Deu ho vol i vosaltres contesteu. Ja us enviaré postals il·lustrades qu'us agradarán i us fareu perfecte carrec, tant d'aquí com de Buenos Aires, de quina Babilonia us parlaré també, en altres, contantvos l'impresió qu'en vaig treurer durant la meva estada d'un any.

Ja sé que m'allargo en demasia, però us dedico tot una tarde de dia de festa, i be podeu perdonarme aquest esplai, parlantvos ara del nostre benemerit Orfeó. Aixó será donar pá al esperit, que ben merescut s'ho té, puig desde que som aquí la fam ens corseca; vivim condemnats á prosa perpetua: No oim mes que la música que ns poguessin proporcionar la plaga de fonografs que hi há en cada tenda i teberna (boliches que diuen aquí) que cada un té un d'aquets maleits aparells. ? No es veritat que un poble aixis, per anys que passin, no tindrà mai esperit musical ni refinat gust artistic ?.

A ma arribada á Buenos Aires, vaig intimar molt amb el President de





BARRACA CATALONIA

TERCERA

DE  
**J. VIDAL & Cía.**

VILLA MAIPÚ

(MENDOZA)

*Villa Maipú,* de 191

Centre Català i l'President del Casal (el primer intim amic meu) ab quins parlarem del nostre projecte de portar l'Orfeó quan el Centenario ? ho recordeu? i á bon segur que si en lloc de tenir la mala pensada de dirjirme al Alemany, que no feures ni s'encuidá, ens dirijim á ells, la cosa hauria sigut un fet i un exit assegurat, puig el Compté de Artal (el consul dels artistes com li diuen) els hi havia ofert 20000. pesos pera. que ho proposessin.

De l'Alemany (que ja no tindria qu'esser un sabater, ó un fabricant de calssat que's igual) vaig recullir tots aquells impresos y també la carta que li enviarem, tot lo que conservo com reliquies.

Ja que allavors no fou possible, ara m'he enterat amb gran joia de la conferencia que doná pera aquet fi, á l'Orfeó, un català aquí resident, i que tant la Junta com els choristes i mestres ho havien acceptat amb entussiasme. Això, com podeu suposar va causarme fonda impressió; i ha sigut mes intensa al llegir que prompte sortirà una comissió cap á Buenos Aires pera arreglar els detalls de l'expedició, que tindrà lloc, si Deu ho vol, pel Juny que vé. Será això veritat? Será possible que sentim el nostre Orfeó benemerit en terres d'America? ! Sembla un somni ! Com que suposo que si tot això es veritat, com assegura la premsa de Buenos Aires i'l Correu de Catalunya, que publica en Torrendell en aquella ciutat, i la comissió vé, Vos, Pujol, formareu part integran d'ella no vos perdonaria que deixessiu de venir á feros una visita, i si això no us fós possible, per lo menys avisarme anticipadament pera anar jo á Buenos Aires á donarvos una abrassada. Ja no us dic res de quan l'arribada del Orfeó, que llavors organitzaria una pelegrinació pera portarlos á fruir de la maravella per ells desconeguda.





Per la premsa de casa, la poca qu'arriba á nostres mans, i pels telegrams del diari "La Prensa" de Buenos Aires, el més gran i més ben informat dels escrits amb la llengua de Castella, m'he pogut enterar, encara que sucintament, dels èxits obtinguts per l'Orfeó amb motiu del festival Bach i de la sorollosa anada á la Vil·la del Os. De lo primer us diré que l'enveja'm matava de no haver-ho pogut gaudir, trobant justíssim l'homenatge rendit per les societats artístiques á En Millet i demés mestres, aixís com á la massa coral. De l'anada á Madrid no'n vull parlar, per que no es oportú, ni lloc aquest: ¿Que'm va satisfer l'èxit? Naturalment, seguint l'Orfeó com cosa meua íntima, però..... etz. etz. etz.

Dos precís ara pera acabar, per que al últim lograré fervor exclamar "No hi ha dret á f.... una llauna aixís".

Voldria, amic Pujol, me fessiu la mercé de dir-me quan us tinc d'enviar pera posarme al corrent de mensualitats pera no perdre el dret de soci i'l número d'ordre que tenia, i aixís mateix que miressiu si puc donar-me de baixa accidentalment per absent. Altre: ¿Us seria molt molest?, seria abusar molt? si us demanava que'm fessiu la mercé d'enviarme una col·lecció de programes, entre ells els dels festivals Bach, els de Madrid i calques de temps enrera?. Si això feyeu, us en restaria eternament agraït, puig recordaria aquells temps anyorats ! ai ! que triguen á tornar.

No vull cansar més. Digueu als bons amics Vives i Pomar que prenguin aquesta com pròpia; que á tots recordo molt, amb ver carinyo amical, i us veig molt sovint, puig tinc al nostre dormitori la fotografia aquella que 'ns ferem á Sabadell aquell any del certamen de sardanistes. Doneu-los moltes i molt fermes abraçades de ma part, aixís com á l'amic Oriol; oferint els meus respectes á les respectives esposes Pujol, Lopez i Oriol. Digueu á tots que dedicarme un recordt serà una verdadera obra de caritat que farán, portant una alenada de vida á un que's mort d'anyoransa per tots i per tot.

Rebeu, amics, els meus abraços amicals i l'expressió del meu afecte sincer, de vostre amic que mai per mai us ha oblidat.

*Antoni Trinchera*

